

משום שאין לו סיוע לעלות ולהטהר אלא מתוך התחיתונים. וכאשר ישראל הם בחמשה עשר יום, אז נוטל לבניו לפרש כנפיו עליהם ולשמח עמיהם. ועל זה כתוב ולקחתם לכם ביום הראשון. פרי זה הוא אילן שנקרא עץ פרי, ונמצא בו פרי. עץ הדר - כמו שנאמר (תהלים צ) הוד והדר לפניו. מה הטעם נקרא הדר, ומי הוא הדר? אלא זה צדיק.

מהו נקרא הדר, והרי מקום מסתור הוא שאין לו גלוי, וצריך להתפסות תמיד, ואין הדר אלא מי שמתגלה ומתראה? אלא, אף על גב שהוא דרגה מסתרת, הדור הוא של כל הגוף, ולא נמצא הדר לגוף אלא בו. מה הטעם? מי שאין עמו מדרגה זו, אין בו הדר לבא בבני אדם. קולו אין עמו בדבורו (פנור), והדור (דבור) של קול נפסק ממנו. זקנו והדר זקנו לא עמו, ואף על גב שמתכסית הדרגה ההיא, כל הדור הגוף תלוי בו, ומתכסה ומתגלה. ומפני כן עץ הדר הוא, עץ שכל הדור הגוף תלוי בו, וזהו הוא עץ עשה פרי.

כפת תמרים - כאן נכללת אשה בכעלה בלי פרוו, כפת תמרים כאחד. וענף עץ עבת - שלשה. ועלים שלו - זה בצד זה, וזה בצד זה, ואחד ששולט עליהם. וערבי נחל - שנים, שאין להם ריח וטעם, כשוקים בכך אדם. (ומפני כן לולב נוטל כלם, כחוט השדרה שמעמיד את הגוף. ומה שיוצא החוצה טפח - כך הוא, כדי להשלים ולהוציא הכל ולשמם כמו שצריך.)

(ומפני כן) במינים אלו צריך בן אדם

עלמא עלאה, בגין דלית ליה סיוע לסלקא ולא תדפאה אלא מגו תתאי.

וכד ישראל אינון בחמיסר יומין, כדין נטיל לבנוי, לפרשא גדפוי עלייהו, ולמחדי עמהון. ועל דא כתיב ולקחתם לכם ביום הראשון, פרי, דא איהו אילנא דאקרי עץ פרי, ואשתכח ביה פרי. עץ הדר: כמה דאת אמר (תהלים צ) הוד והדר לפניו. מאי טעמא אקרי הדר, ומאן איהו הדר. אלא דא צדיק.

אמאי אקרי הדר, והא אתר טמירא איהו דלית ליה גלויא, וצריכא לאתפסיי תדיר, ולית הדר אלא מאן דאתגליי ואתחי. אלא, אף על גב דאיהו דרגא טמירא, הדורא איהו דכל גופא, ולא אשתכח הדורא לגופא, אלא ביה. מאי טעמא. מאן דלית עמיה האי דרגא, לית ביה הדורא, למיעל בבני נשא. קלא לאו עמיה בדבורא, (מ"א בדבורא) והדורא (מ"א ודבורא) דקלא אתפסק מניה. דיקנא, והדורא דדיקנא לאו עמיה, ואף על גב דאתפסיי ההוא דרגא, כל הדורא דגופא ביה תליא. ואתפסי ואתגליי. ובגין כך עץ הדר איהו, עץ דכל הדורא דגופא ביה תליא, ודא איהו (בראשית א) עץ עושה פרי.

כפת תמרים, הכא אתפלילת אתתא כבעלה בלא פרווא, כפות תמרים כחדא. וענף עץ עבות, תלתא. ועלין דיליה, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא, וחד דשליט עלייהו. וערבי נחל, תריין. דלית להו ריחא וטעמא, כשוקין בבני נשא. (ובגין כך) לולב נטיל כלהו, כחוטא דשדרה קיימא דגופא. ומה דנפיק לבר טפח, הכי הוא, בגין לאשלמא ולאפקא כלא, ולשמשא כדקא חזי.

(ובגין כך) בהני זינין, בעי בר נש לאתחזאה קמי קדשא בריה הוא. עלין

וטרפין דהני תמרים, אינון כל שאר חילין דאתאחדן באינון פנויין דקודשא בריך הוא אקרי בהון. בגין דבעינן (ס"א לאתחדתא) לתתא כגוונא דלעילא, דלית לה מלה בעלמא, דלא אית לה דוגמא לעילא, כגוונא דלעילא הכי אית לתתא, ובעו ישראל לאתאחדא ברזא דא דמהימנותא, קמי קדשא בריך הוא.

בתיב (ויקרא כג) בפסכת תשבו שבעת ימים, דא הוא רזא דמהימנותא, והאי קרא על עלמא עלאה אתמר, והכי תנינן, פד אתברי עלמא, אתמר האי קרא.

בר שרא חכמה לנפקא, מאתר דלא ידיע ולא אתחזי, פדין נפיק חד משחתא, ובטש, וההיא חכמתא עלאה, נציץ ואתפשט לכל סטרין, ברזא דמשפנא עלאה. וההיא משפנא עלאה, אפיק שית סטרין, וכדין ההוא נציצו דמשחתא נהיר לכלא, ואמר בפסכת תשבו שבעת ימים.

מאן ספת חסר ו'. דא משפנא תתאה, דאיהו כעששיתא, לאחזאה לכל נהוריין, וכדין אמר, בפסכת תשבו שבעת ימים. מאן שבעת ימים. מעלמא עלאה לתתאה, דכלהו קיימי בקיומא, לאנהרא להאי ספת. ומאן איהי. דא (עמוס ט) ספת דוד הנופלת. ספת שלום. ובעי עמא קדישא למיתב תחות צלהא, ברזא דמהימנותא, ומאן דיתב בצלא דא, יתיב באינון יומין עלאין.

ועל דא כלהו בפסכת בפסכת וחד בסופות שלים, חד שלים, לאחזאה דמאן דיתב בצלא דא, יתיב באינון יומין עלאין לעילא, דקיימין על האי תתאה, לאנהרא ליה, לחפיא עליה, ולאגנא עליה, בשעתא דאצטריף.

להראות לפני הקדוש ברוך הוא. עלים של אלו התמרים, הם כל שאר חילות שמתאחדים באלו הפנויים שהקדוש ברוך הוא נקרא בהם, מפני שצריכים (להתאחד) למטה פדגמת למעלה. שאין לה דבר בעולם שאין לו דגמא למעלה. פדגמא של למעלה כף יש למטה. וצריכים ישראל להתאחד בסוד זה של האמונה לפני הקדוש ברוך הוא. בתוב (ויקרא כג) בפסכת תשבו שבעת ימים. זהו סוד האמונה, וסוד זה נאמר על העולם העליון. וכך למדנו, כאשר נברא העולם נאמר פסוק זה.

באשר התחילה חכמה לצאת ממקום שלא ידוע ולא נראה, אז יוצאת מדה אחת ומפכה, והחכמה ההיא העליונה מאירה ומתפשטת לכל הצדדים בסוד המשפן העליון. והמשפן העליון ההוא מוציא ששה צדדים, ואז הניצוץ ההוא של המדה מאיר לכלם, ואמר בפסכת תשבו שבעת ימים.

מי הוא ספת חסר ו'? זה משפן תחתון, שהוא כעששית, להראות את כל האורות. ואז אמר בפסכת תשבו שבעת ימים. מי הם שבעת ימים? מעולם העליון לתחתון, שכלם עומדים ומזמנים להאיר לזו הספת. ומי היא? זו (עמוס ט) ספת דוד הנפלת. ספת שלום. וצריך העם הקדוש לשבת תחת הצל שלה, בסוד האמונה. ומי שיושב בצל זה, יושב באלו הימים העליונים.

ועל זה כלם בפסכת בפסכת, ואחד בפסכות שלם. אחד שלם, להראות שמי שיושב בצל זה, יושב באלו הימים העליונים למעלה, שעומדים על זה התחתון להאיר לו, לכסות עליו ולהגן עליו בשעה שצריך.